

30. november 2004. Murermester Finn F. Hansen mod Boligselskabet Vendersbo

Der kunne afgives tilbud på hver fagentreprise og på alle entrepriser under ét. Dette var ikke en sideordnet licitation, men udbyder skulle angive nøjagtigt, hvordan tilbudspriserne ville blive sammenlignet. Det var i strid med Tilbudslovens § 6 og gennemsigtighedsprincippet, at udbyder lagde et beløb til tilbudspriserne for fagentrepriserne for at gøre tilbudene sammenlignelige, da det ikke var oplyst, at udbyder ville gøre dette. Da tildelingskriteriet var laveste bud, skulle udbyder indgå kontrakt med de lavestbydende for hver fagentreprise, medmindre der var indkommet tilbud på alle entrepriser under ét med en lavere tilbudspris end summen af tilbudspriserne for fagentrepriserne. Tilbudslovens § 12 overtrådt

Et alment boligselskab afholdt en offentlig licitation efter Tilbudsloven vedrørende en ombygning. Licitationen omfattede fem fagentrepriser. Der kunne afgives tilbud på hver fagentreprise samt på en hovedentreprise omfattende alle fagentrepriserne. Tildelingskriteriet var angivet som »billigste pris«.

Der indkom tilbud på fagentrepriserne fra forskellige tilbudsgivere. En murermester, H, afgav det laveste tilbud vedrørende en af fagentrepriserne. Denne fagentreprise, der omfattede forskellige arbejder, omtales i det følgende som murerentreprisen. H afgav ikke tilbud vedrørende andre entrepriser. En anden af tilbudsgiverne, K, afgav tilbud på hver fagentreprise og afgav desuden som eneste tilbudsgiver et samlet tilbud på udførelse af alle entrepriserne.

Summen af de laveste tilbudspriser for fagentrepriserne var ca. 12,9 mio. kr., og tilbudsprisen i K's tilbud på udførelse af alle entrepriserne var ca. 13,2 mio. kr. Udbyderens rådgiver lagde 5 % til summen af de laveste tilbudspriser for fagentrepriserne, således at denne sum øgedes fra beløbet ca. 12,9 mio. kr. til ca. 13,5 mio. kr. og derved kom til at overstige K's tilbudspris for udførelsen af alle entrepriserne. Udbyderen indgik derefter kontrakt med K om udførelse af alle entrepriserne.

H klagede til Klagenævnet, der tog stilling til sagen således:

1) Klage over, at udbyderen havde overtrådt Tilbudslovens § 8 (om tildelingskriterier) ved at fastsætte tildelingskriteriet til »laveste pris«: Taget til følge, dog med bemærkning, at der ikke for tilbudsgiverne kunne være tvivl om, at tildelingskriteriet var »laveste bud«.

2) Klage over, at udbyderen ved vurderingen af tilbudene havde lagt 5 % til summen af de laveste tilbudspriser for fagentrepriserne, selvom det ikke var angivet i licitationsbetingelserne, at udbyderen ville gøre dette:

Udbyderen gjorde på dette punkt gældende, at der var tale om en sideordnet licitation vedrørende henholdsvis de enkelte fagentrepriser og en hovedentreprise omfattende alle fagentrepriser, og at udbyderen efter praksis skulle tillægge den samlede tilbudssum for de enkelte fagentrepriser et rimeligt hovedentreprenørsalær for at gøre tilbudene sammenlignelige. Udbyderen henviste herved bl.a. til, at hvis byggeriet blev udført i hovedentreprise, ville hovedentreprenøren varetage en række byggeledelses- og tilsynsopgaver, som ellers skulle varetages af udbyderens rådgiver. Det fremgik af sa-

gens oplysninger, at rådgiverens honorar ville være lavere, hvis der skulle indgås kontrakt med en hovedentreprenør i stedet for med fagentreprenerer.

Klagenævnet udtalte bl.a.: Udbyderen skulle gennemføre licitationen efter tildelingskriteriet »laveste bud«. Der var ikke tale om en sideordnet licitation, dvs. en licitation, hvor der kan afgives tilbud på forskellige udførelsesmetoder ell. lign. Derimod havde udbyderen ved at åbne mulighed for tilbud på både de enkelte fagentrepriser og på alle entrepriser under ét givet mulighed for tilbud, hvis priser ikke var umiddelbart sammenlignelige. For at sikre gennemsigtigheden havde udbyderen derfor haft pligt til at angive helt nøjagtigt i licitationsbetingelserne, hvordan tilbudspriserne ville blive sammenlignet. Udbyderen havde imidlertid ikke gjort dette, men havde blot lagt 5 % til summen af de laveste tilbudspriser for fagentrepriserne, uden at det fremgik af licitationsbetingelserne, at udbyderen ville gøre dette. Udbyderen havde derved handlet i strid med forbudet mod forskelsbehandling i Tilbudslovens § 6, stk. 1, og gennemsigtighedsprincippet.

3) Klage over, at udbyderen ikke havde tildelt H murerentreprisen, selv om H var lavestbydende vedrørende denne entreprise:

Udbyderen gjorde på dette punkt bl.a. følgende gældende: Nogle bemærkninger i K's tilbud om en anden af fagentrepriserne, i det følgende omtalt som tømrerentreprisen, var et forbehold om et ikke grundlæggende element, således at udbyderen havde haft ret til at afvise K's tilbud om tømrerentreprisen. Tilbudsprisen i tilbudet fra den næstlavestbydende om tømrerentreprisen var endvidere så meget højere end K's tilbudspris for denne entreprise, at summen af de laveste tilbudspriser for fagentrepriserne var højere end K's tilbudspris for alle entrepriserne. Udbyderen havde herefter været berettiget til at indgå kontrakt med K om alle entrepriser under ét.

Klagenævnet fandt det ikke godtgjort, at udbyderen ikke havde taget K's tilbud på tømrerentreprisen i betragtning, og Klagenævnet henviste herved til: Det refererede anbringende hos udbyderen var først fremkommet i et brev umiddelbart før den mundtlige forhandling i Klagenævnet. Endvidere var K's tilbudspris for tømrerentreprisen medtaget i en opstilling fra udbyderens rådgiver over de laveste bud, ligesom udbyderen havde antaget K's tilbud om udførelse af alle entrepriser, uanset at de omtalte bemærkninger også indgik i dette tilbud. Klagenævnet konstaterede herefter, at K's tilbud på tømrerentreprisen var laveste bud vedrørende denne entreprise. Klagenævnet udtalte videre, at udbyderen havde haft pligt til at indgå kontrakt med de tilbudsgivere, der havde afgivet laveste bud vedrørende de enkelte fagentrepriser, medmindre der var indkommet tilbud på udførelsen af alle entrepriserne med en lavere tilbudspris end tilbudspriserne vedrørende fagentrepriserne. Summen af de laveste bud for fagentrepriserne var lavere end K's tilbudspris for alle entrepriser, og udbyderen havde herefter haft pligt til at indgå kontrakt med H om murerentreprisen, idet licitationen ikke blev annulleret.

4) Klage over, at udbyderen havde overtrådt Tilbudslovens § 12, stk. 1, (hvorefter udbyderen hurtigst muligt skal underrette tilbudsgiverne om ordretildelingen):

Taget til følge. Bl.a. henvist til, at underretningen til H om tildelingen af ordren til K var sket 10 dage efter tildelingsbeslutningen og alene som følge af H's telefoniske henvendelse til udbyderens rådgiver.